Mizah

— NEDEN HEP BİZ KÜÇÜKLERİ ATIYORSUN?
— BÜYÜKLERİ YERİNDEN OYNATMAĞA GÜCÜM YETMİYOR DA ONDAN

GÜLLER - DIKENLER

HAŞMET DAVASI

Ankara cinayeti hükme bağlandı. Haşmet Orbay on sekiz, Reşit Mercan dokuz seneye mahkûm oldular. Yani iki mahkûmun biri öbürünün bir misli fazla cezaya çarpıldı. Ankara cinayeti ikinci merhaleye geldi. Bakalım böyle süzüle süzüle on sene sonra ne hale gelecek?

PORTATİF EVLER

Avusturyaya üç milyon kilo tütün veriyoruz, portatif 3000 ev alıyoruz. Bu üç bin evin bini İstanbula, bini Ankaraya, bini de İzmire gönderilecekmiş. Havadisi veren gazete, bu evlerin beherinin 3000 lira değeri olduğunu söylüyor.

Alâ gecekondular varken halk 3000 liraya portatif evi ne yapsın?

SAYFİYELERDE EKMEK BOZUKMUŞ

Sayfiye fırıncıları aralarında anlaşarak birbirlerinin mıntakalarında ekmek satmıyorlarmış. Bu yüzden halk tercih hakkını kaybetmiş. Sayfiyelerde ekmeğin bozuk olması, bize deve hikâyesini hatırlattı. Ah, ekmek bozuk da neremiz düzgün?

ADALET SARAYI

Adalet Sarayının nerede yapılacağı hakkında tetkikatta bulunmak üzere Adalet Bakanı şehrimize gelmişti. Henüz yer bulunamadığına göre incelemelerin bütün plâj mevsiminde devam edeceği zannolunuyor.

ŞANS MESELESİ

C.H.P. umum sekreteri kendisiyle mülâkat eden bir gazeteciye: «Ara seçimlerinde C.H.P. nin şansı iyidir.» demiş. Bu sözde biraz ifade zaafı vardır. Zira burada (şans) kelimesini «muvaffakiyet ihtimali» diye almak lâzımdır. «Talih» diye alırsak mânâ büsbütün değişir. Nihayet bir tesadüf demek olan talihin her ne kadar politikada yeri yoksa da C.H.P. lilerin daima aşıklarının cuk oturduğuna bakılırsa Hilmi Uran'a hak vermek doğru olsa gerek.

ESEF UYANDIRAN HÂDİSE

İspartada Karaağaçta Halk Partisi başkanı ve belediye reisi şeker yolsuzluğu yopmış. Duruşma neticesinde mahkeme kararıyle tevkif edilmiş. Maznun tevkifhaneye gider gitmez kalp krizi geçirdiğini iddia ederek doktor istemiş. Hapishaneye hükûmet doktoru celbedilerek Parti Başakninın muayenesi yapılmışsa da doktor böyle bir hastalığın mevcut olmadığını söylemiş. Maznun, mütehassıs doktor isterim demiş. Bu sefer de ayni zamanda halkevi başkanı olan bir doktor getirmişler. Halkevi başkanı, Halk Partisi başkanını muayene etmiş, üç gün müşahedeye lüzum görmüş. Sanık da elini kolunu sallıya sallıya hapishaneden hastahaneye gitmiş.

Havadisi veren gazete başlık olarak (Esef uyandıran hâdise) diyor.

Bu esefi Parti reisi mi uyandırıyor, yoksa şeker yolsuzluğu mu? Yahut tevkif edilmesi mi? Veyahut da hemen hastaneye naklolunması mı? Orasını tayin edemedik.

İSTANBULLULARIN KOVULDUĞU CENNET

İstanbul halkı Emrigân korusunu sahibinden satın aldı. Belediye buradaki mükellef köşkü hatırlı misafirlere yemekhane olarak tahsis eylemeği münasip görmüş, Cumhuriyetin bir muharriri buna karşı ateş püskürüyor: «Emirgân korusu bizim paramızla alınsın, bizim paramızla idare edilsin de biz oradan istifade edemiyelim... ha. Nasıl olur?» diyor. Belediyenin de bu itiraza pek aldırış ettiği yok.

Biz umumî bahçe ve parklar meselesini bir türlü yoluna koyamadık. Geçenlerde Cemal Refik'in bir yazısını okudum. Zavallıyı Gülhane parkından öyle bir uğratmışlar ki, hâlâ kendine gelememiş.

Ben bu meselede biraz belediyeye hak veriyorum. Gülhane parkında sıralar, heykellerin üzerleri yazıdan, çizgiden görünmüyor.

Yavuz Sultan Selim devrinde «Feridun Bey bahçeleri», Dördüncü Murad devrinden bugüne kadar da «Mirgûne Han» yahut sadece (Emirgân) diye anılan bu güzel koruyu Gülhane parkının akıbetinden korumak lâzımdır.

TİRİDOĞLU GELDİ

Geçen intihapta partisine kazandırdığı muvaffakiyetle (!) nam veren Alâettin Tiridoğlunun yine İstanbula geldiğini gazeteler yazıyorlar. İktidar partisinin seçimlere hazırlandığı sırada bu zatın İstanbula gelmesi partilileri telâşa düşürmüştür. Tiridoğlunun sinema ile seçim propagandası yapılması için Nizamettin Nazifle bir proje hazırlamakta olduğu söyleniyor.

ŞEKER MESELESİ

Gazeteler temmuz ayına ait fişler dağıtıldığı halde şeker alanların pek az olduğunu kaydediyorlar. Buna sebep olarak da İngiltereden ithal edilen on beş bin ton şekerin çok ince pudra şekeri olduğunu ve buna halkın rağbet etmediğini ileri sürüyorlar.

Hükûmetin şeker dağıtımını geri bırakmasının sebebi şimdi anlaşıldı. Malûm a:

Müşterisiz metâ' zayi'dir.

ŞİŞLİ CAMİSİ

Hayırseverlerin nakdi ve ayni yardımlarına muhtaç olan Şişli camisinin yakında hitam bulacağını öğrendik; Allah versin. Bu caminin diğer hayır müesseseleri kadar rağbet ve muhabbeti celbeylememesine bir türlü aklım ermemişti. Geçenlerde bir tanıdığım cebinden bir deste bilet çıkardı. Muarefesi olanlara:

— Hepiniz birer lira verecek-siniz.. .

dedi. Herkes keseye davrandı. Biri sordu:

— Başüstüne... verelim. Fakat ne için?

Hayrat tahsildarı:

— Şişli camisi için...

O zaman yardımın mahiyetini soran zat, cüzdanını cebine koydu:

— Ben mazurum. Vermiyorum...

— Neden?

— Bu caminin Hamidiye türbesi civarında bir maketini gördüm. Altına «Şişli kulluk evi» diye yazılmış. Ben camiye iane veririm... Fakat «kulluk evi» diye bir hayrat tanımadığım için tabii para vermekte mazurum.

Tecrübe ettiniz mi?

DENTOSİL

Diş Kremi

Bol köpürür, zevkinizi okşar sizi ferahlandırır.

MİZAH

Ciltleri ve cilt kapakları

4 üncü cildimiz tamamlanmış bulunmaktadır. Yakında bu cildin kapakları satışa çıkarılacaktır. Diğer ciltlerin mevcudu azalmaktadır.

Sayı : 107 — cilt : 5 FİATI 25 KURUŞTUR 23 Temmuz 1948

Mizah

SAHİBİ : RAMİZ GÖKÇE
ABONE :
Seneliği 1250 kuruş, altı aylığı yoktur.

Posta kutusu: 255
İdarehanesi: İstanbul, Babıâli Caddesi, Vilâyet Konağı yanı, No. 10
Telefon : 20715

• CUMA GÜNLERİ ÇIKAR HAFTALIK, TARAFSIZ MEMLEKET MECMUASI •

Ekmek, Peynir.

İKTİDAR partisi Seçim Kanununu seçim emniyetine kâfi bulmak siyasetini seçti. Kanun kabul edildi... Mesele de oldu bitti.

Bitti mi? Biz öyle diyoruz ama, işin gidişatına bakılırsa bitmemiş olacak... Çünkü bu kanunu bir de muhtelif lisanlara tercüme ettirerek dünya âlimlerine gönderip fikirlerini almağı düşünmüşler.

Bundan anlaşılıyor ki kanunu kabul eden ve ettirenlerde bir tereddüt var. Sanki acaba iyi mi ettik, fena mı? gibilerden kendilerine hak verecek bir tutamak arıyorlar.

Geçen gün bu mesele hakkında bir muvafıkla bir muhalifin münazarasına şahit oldum. Muvafık:

— Anlamıyorum... diyordu. Kanunda bütün teminat mevcut. Endişe edecek hiç bir şey yok.

Muhalif:

— Evet! diyordu. Her şey var; yalnız aradığımız şey yok. Keşke hiç birisi olmasaydı da sandığın başında bir hâkim olsaydı...

Bu vaziyet, bize, ister istemez şu fıkrayı hatırlattı:

Bektaşi fukarasından biri acıkır, bir aşçı dükkânına girer. Aşçı:

— Baba erenler! der, çorba var, kebap var, püryan var, kapama var, birkaç türlü mevsim sebzesi var, pilâv makarna, börek baklava... Velhasıl her şey var.

Bektaşi bir göğüs geçirir:

— Acayip şey!.. der; bu kadar yemek var da şu benim istediğim peynir ekmek yok!

MİZAHÇI

SON HAFTANIN MÜCADELELERİ :

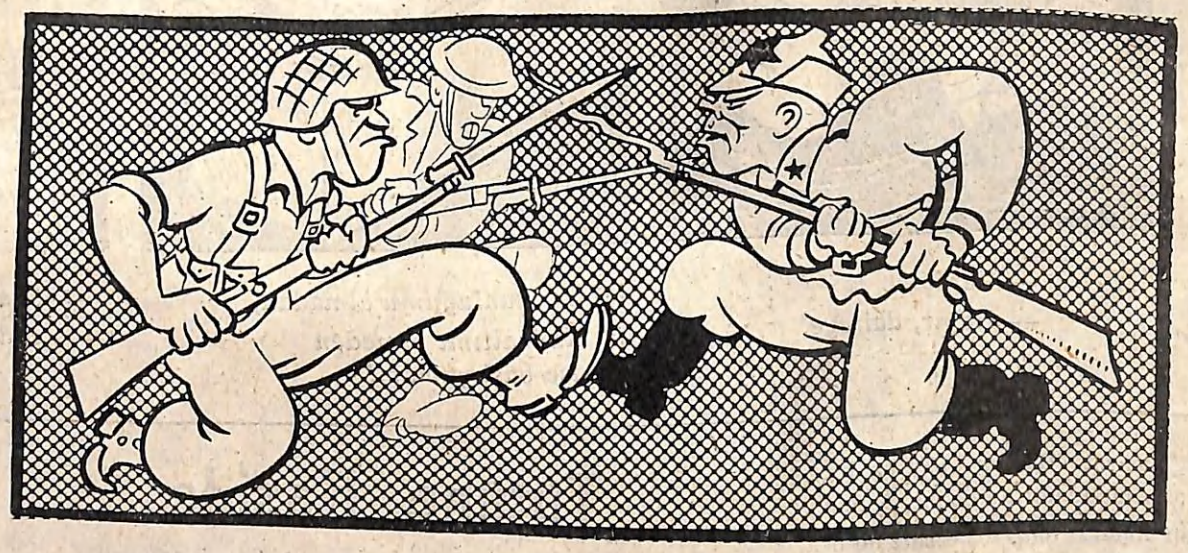

Berline girmek için..

Kudüse girmek için...

Londraya girmek için!!!

SAAT İKİ TATİLİNDEN SONRA MEMURLAR RAHATA KAVUŞTULAR!

— *Teravihe mi?*
— *Hayır, daireye!*

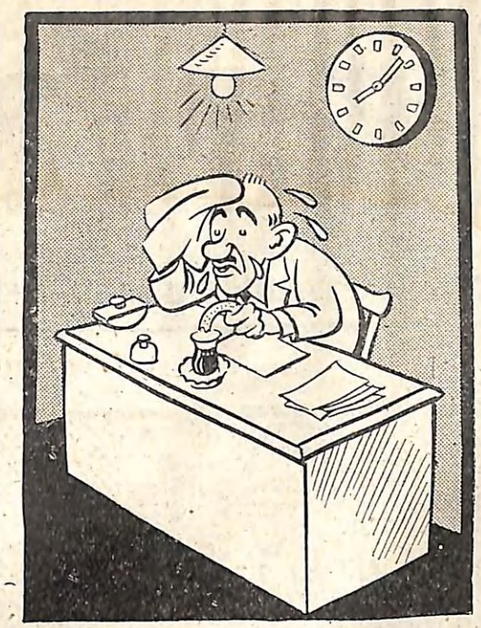

— *Yorgunluğumu almadan, Kahvaltımı etmeden işe başlıyamam!*

— *Saat ikide dairede işi bitiyor, evde işi başlıyor!*

Tütüne Kaside

Yazan:
Refi' Cevad ULUNAY

Ticaret Bakanı «Tütün bir lüks maddedir.» dedi. Bunun bir mânâsı da: «İçmeseniz de olur.» demektir. Fakat öyle mi ya? Tütün bir gıda, bir ihtiyaç, bir iptilâ haline gelmiştir. Ticaret Bakanını tütünün «lüks» olduğuna inandıran:

Kendini bilmez içer tütünü
Delik şalvarından gördüm budunu

sözü artık bu zamanda geçmiyor. Zengin, fakir, sıhhatli, hastalıklı insanların ekserisi tütün içiyorlar. İki ahbap buluşursa lâfa başlamadan tabakaları çıkarırlar.

Eski zamanda her toplantıda, her ziyarette kahve tütün ikram edilirdi. Bunun için de şimdiki gibi parmak kadar sigara verilmez sapı iki metreyi geçen yasemen, bağa, kiraz çubukların lülesine en aşağı yüz dirhem tütün bastırılır ve çubukçular da çubuk tablasını koyarak sayı başlarının üzerinde çevirmek suretile pırlanta kakmalı kehribar ağızlıklı çubuğu takdim ederlerdi.

O vakitler bir mecliste: «Çubuğunu sürdü kalktı» demek, «Öfkelendi gitti.» demekti.

Sonraları çubuğun külfeti, tütünü ince kâğıda sarıp içmek lüzumunu hissettirdi. Tütün keseleri icat edildi. Son senelerde de sarma sigaranın yerine hazır sigara içiliyor.

Tanıdığım bir avcı vardır ki bir türlü kırma çifte ile avlanmağı nefsine yedirememiştir. Daima ava dolma tüfekle giderdi.

— Canım ağa! Bu külfet değil mi? Dolma tüfekle ava gidilir mi?

Dediğimiz zaman:

— Ben kırma çifte ile ava gitmeyi hazır sigara içmeğe benzetiyorum.

der ve şöyle izahat verirdi:

— Su başında bir ağacın gölgesinde otursun, kuşağından tütün kesesini çıkarırsın, kaytanını açarsın, sigara kâğıdı defterinden bir yaprak koparırsın; içine bir tutam tütün yayarsın; düzgünce kıvırır, yapıştırır, sigaranın iki tarafındaki fazla tütünü koparırsın... Sigarayı uzunca ağızlığa takarsın... Ondan sonra yine kuşağından kav torbasını ayırırsın, çakmak taşının üstüne meşe kavını yerleştirir, bir iki vurdun mu? Kav ateş alır, bunu sigaranın kalın tarafına yerleştirir mis gibi tüttüre tüttüre sigaranı içersin. Bunun keyfi böyle çıkar. Yoksa hemen paketten bir sigara al, kibriti çak tutuştur. Bunun ne keyfi olur ki... Dolma tüfekle kırma çifte de böyledir.

★★

Sigara mükeyyifattan çıkmış, bir içtimaî terbiye hüviyetini almıştır. İki kişi görüştükleri zaman mutlaka birbirlerine sigara ikram ederler.

— Sigara buyurmaz mısınız?

— Aman efendim... Çok içtim.

— Bir de bundan tüttürün bakalım nasıl olur?

Sigarayı ısrarla reddeden nadiren görülmüştür.

Eski büyüklerin sigara içmek pek ayıptı. Şimdi baba oğluna hattâ kızına sigara tabakasını uzatıyor. Bu suretle tütün etiketten çıkarak bir ihtiyaç haline geldiğini kendi kendine anlatıyor.

Tütün tiryakiliği oldukça vücudü sarsar. Hele ramazanda oruç tutanlar yiyeceği aramazlar; fakat tütünden mahrumiyete güç katlanırlar.

Sarma sigara devrinde bir Seferoğlu Bafra sigara kâğıdı vardı. Bunun içinde:

Pirinçden ma'mul yaprağı zârî
Ta sonuna kadar söndürmez nârî
Bir sigara yapsa da görsen bârî.

diye bir mânisi bile vardır.

Tütün üstüne yapılmış türkü ararsanız:

Sigaramın dumanı
Yoktur yârin imanı...

diye başlıyan ve okumakla tükenmiyen hayli güfte ve beste vardır.

★★

Ticaret Bakanı tütünü bir lüks olarak kabul ediyor. İç açacak bir misal değildir ama, idam mahkûmlarına bile ahret seferinden evvel sigara ikram edilmesi bir an'ane haline gelmiştir.

Öyle bir anda insanlara teslîyet medarı olarak kabul edilen bir maddenin varlığı da münasebetsiz ahbaba tercih edilmesidir.

Ve öyle zannederim ki en büyük meziyeti de budur.

Tütüne hürmet!

Çifte Keramet

SEÇİM VESAİRE

Gör ne hâlet arzeder eyyâm-ı gûnâgûnumuz
Kim en az mahzûnumuzdur belki en memnûnumuz

★

Sâbit olmuştur cihânın can sıkan mâhiyyeti
Zerre kıymet vermiyor mâ'nâya maddiyyûnumuz

★

İktidâr erkânı hergün gösterir âsâr-ı za'f
Belli aczinden de kâfî gelmiyor mâ'cûnumuz

★

Üç beş ay temdîd eder âcizlerin dermânını
Şâheser bir merhem olmuştur seçim kaanûnumuz

★

Münhanî yollar çizer ömrünce bir çok müstakîm
El etek bûs eyleyip mâfevk olur mâdûnumuz

★

Özge bir dâr-üş-şifâdır âlem on yıldan beri
Âkılinden ders-i cinnet meşkeder mecnûnumuz

★

Tâbekey icrâ-yı tazyîk etmeden geçmez Ozan
Hâricen erbâb-ı devlet dâhilen hâtûnumuz.

AKILLI OZAN

DÜNYA HALİ BU!

Devlet üç kollu şamdan, fırkalar pervânedir;
Koşana bir şey demem, tutuşan dîvânedir!

★

O konak, ki yılanlar dolaşır mahzeninde,
Görüp geçirmişlerin gözünde vîrânedir;

★

İçinde yatanlara tatlı rüya gösteren
Hak kurdu, gece kondu evleri kâşânedir...

★

Meskenlerin değeri râhatiyle ölçülür;
Bu bakımdan en hoşu, zannımca, meyhânedir.

★

Billûr âvîzelerin yıldız gibi döktüğü
Nûra meydân okuyan bir küçük peymanedir!

★

Böyle cennet dururken hükûmet zahmetini
Ni'met bilenler elbet mantıka bîgânedir.

★

Dostlar alışverişte görsün misillû, Ozan,
Bu idâre tarzı da oldukça mestânedir!

DELİ OZAN

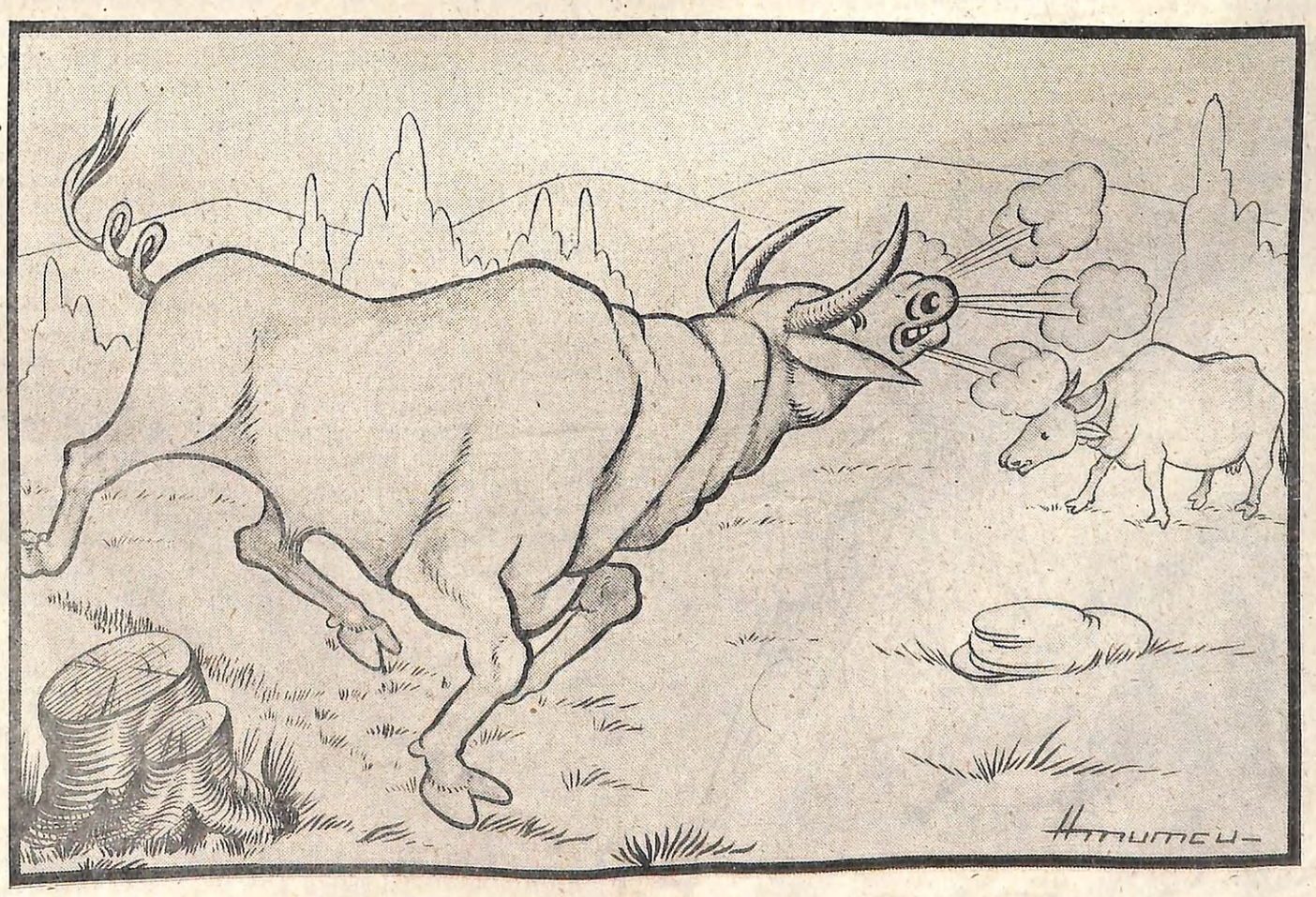

— *Ne hiddet ediyorsun?*
— *Nasıl etmem, birçok beceriksizlere bizim gibi çalışkanların ismini veriyorlar!*

— *Bayım, aşçı lâzım mı?*
— *Burası vükelâ evi değil, radyoevi.*
— *İyi ya bayım, ben de gayet güzel temcit pilâvı yaparım!*

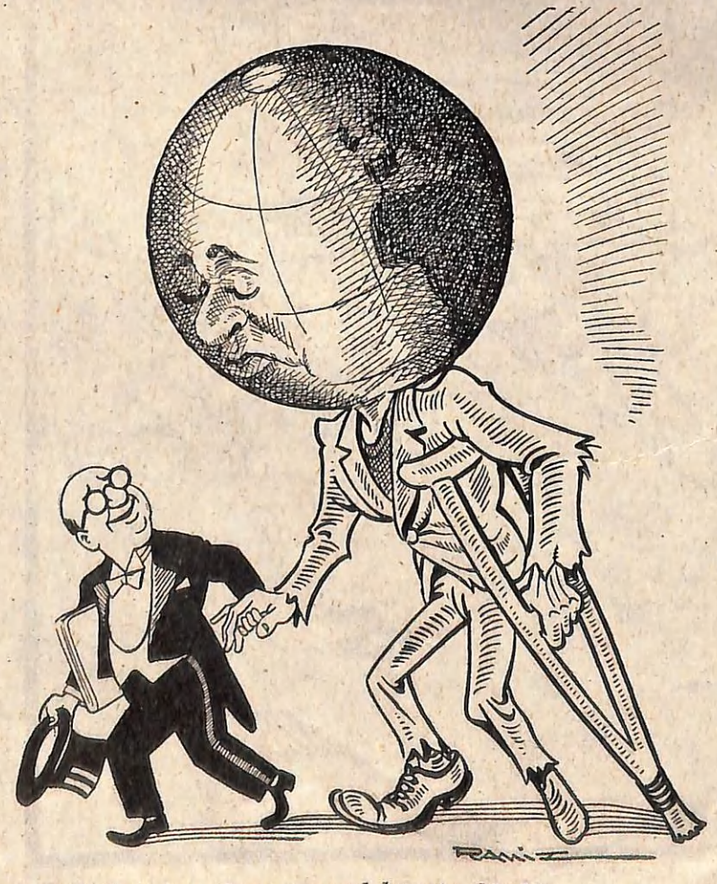

— *Politikacı bay, beni normal hayata döndür..*
— *Biz o yolu çoktan unuttuk!*

Duymadıklarımız

Ulunay'dan:

Her devrin tarihe mal olmuş fıkraları vardır; bunlar tarih kitaplarında bulunmazlar; ağızdan ağıza nakledilerek yayılırlar. Bunların içinde o kadar kuvvetlileri vardır ki bazan tarihî bir şahsiyetin karakterini, tarihî bir vak'anın hangi sebeple çıktığını birkaç kelimede hülâsa eder. Bu itibarla (Mizah) ın (Duymadıklarımız) sütununun nükte, cinastan başka bir de tarihi salçalıyan faydalı tarafı vardır. Şimdi fıkralara gelelim:

Sultan Mahmut devrinin tanınmış ricalinden Hâlet Efendi hakkında tarihçiler çok yazmışlar, çok acı tenkitlerde bulunmuşlardır. Bu adamın keremkârlığı meşhurdu. Kapısından hiç kimseyi boş döndürmezmiş. Hâlet Efendinin komşularından biri fena halde müzayakada kalır. Karısı: «Komşumuz Efendi hazretlerinin cömertliği dillere destan olmuş... Sen de git halini arzet, belki bize de biraz in'am ve ihsanda bulunur; sıkıntıdan kurtuluruz.» der. Adamcağız kalkar Hâlet Efendinin konağına geçer. O gün misafirin çokluğundan bir türlü fırsatını bulup derdini açamaz. Ertesi gün bir daha gider; Hâlet Efendi anlar, yanına çağırır; derdini sorar. O da vaziyeti anlatır. Hâlet Efendi hemen yazı çekmecesini açar iki satırlık bir tezkere yazar: «Bunu, filân yerde filâna veriniz.» Adamcağız tezkereyi alır, baştan savulduğuna hükmederek evine döner, fakat yine karısının ısrarı üzerine kalkar tezkereyi götürülmesi lâzım gelen yere götürür. Tezkereyi alan okur ve «Nerede oturuyorsunuz?» diye sorduktan sonra «Biz lâzım gelen muameleyi yaparız. Siz buyurunuz!» der. Biçare bu sefer adamakıllı atlatıldığına hükmederek işine gider, akşam eve döner, kapıya anahtarı sokarken karısı merdivenleri dörder dörder koşar: «Aman efendi! etrafına bak!» diye fırdolayı keseler dizili olan avluyu gösterir.

Hâlet Efendi için hem nehhab, hem de vehhab derlermiş. Zira hem alır, hem de verirmiş.

Kendisine sehavetteki ifratı söylendiği zaman: «Ben ölünceye kadar böyleyim!» dermiş.

İdam edildiği zaman lûtufdidelerinden olan Keçecizade İzzet Molla şu beyti söylemiş:

«Hâlet» in cânını Hak, mâlini aldı mîri,
Kaldı düşmanlarına h... ile k...

★★

Sultan Mahmut devrinin en müthiş kin ve garaz vak'ası Yozgatlı Akif Paşanın Pertev Paşaya karşı gösterdiği sonsuz kindarlığıdır. Bu garazın sebebi Âkif Paşanın ilk defa kaleme çırağ buyurulduğu zaman yazdığı bir manzume için Pertev Paşanın «Biz Yozgattan yalnız deveci çıkar zannederdik. Baksanıza... Meğer şair de çıkarmış!» demesidir. Âkif Paşa bu ta'rizi hazmedememiş, akla gelmiyen entrikalar, telkinler ve iftiralarla Pertev Paşayı Edirneye naklettirmiş ve padişahtan idamına ferman almıştır. Hükmü icra için Edirneye gidecek olan cellâda «Pertev Paşaya Yozgattan yalnız deveci çıkmaz; deve kinli adam da çıkar, diyecek ve ondan sonra boynunu vuracaksın!» der. Öyle de olur.

Âkif Paşadan bu cinayetinin intikamını Büyük Reşit Paşa almıştır. İktidara gelince Âkif Paşayı sürüm sürüm süründürmüş; O kadar ki Âkif Paşa portakal kabuğu ile rakı içecek hale gelmiş. Hattâ:

Şeb midir bû yâ sivâd-ı âh-ı-pünkânım midir?
Şem'i meclis şu'le-i-dâğ-ı-nümayânım mıdır?
Bilmez oldum sâkıyâ derd-i-firâk-ı-yâr ile,
Ney midir bû yâ sirişk-i-çeşm-i-giryânım mıdır?

kıt'asını o zaman yazdığı söylenir.

Betarz-ı kudemâ

Olur sandım, olur sandım, olur sandım da aldandım.

Doğup artık hakikat mihri pertev bâr olur sandım
Safa bahş-ı dil-i pür gussa-i ehrâr olur sandım

Erer encâma âhir leyle-i yeldâ-yi bû'diyyet
Lebim peyveste-i lâ'l-ü ruh-ı dildâr olur sandım

Yiyip mülkün nevâlinden edenler enseler peydâ
Kılıp şükrân-ı ni'met mülke hizmetkâr olur sandım

Gelir bir gün, eser kalmaz da hiç derd-ü musîbetten
Perîşan, zâr-ü giryan halka tâli' yâr olur sandım

Gelir bir gün, evet artık, muvâfık fırka âzâsı
Şu gaflet uykusundan kâmilen bîdâr olur sandım

O, Muzlim perde-i hırs-u tama' kalkar da gözlerden
Nihayet hâl-i millet câlib-i enzâr olur sandım

Beş, on müfrit cefâkârın elinden kurtulur yurdum,
Bakımsız beldeler reşk-âver-i gülzâr olur sandım

Seçim kanunu sıhhat kesbedip dilhânımız üzre
Gönüller serteser vâreste-i ekdâr olur sandım

Bütün sahralar, ormanlar saadetten gelip vecde
Serâpâ memleket müstağrak-ı envâr olur sandım

Alıp kilârımız binbir çeşit erzâkı âguuşa
Şu on yıllık uzun imsâkimiz iftâr olur sandım

Derip güller vatan bâğından artık hep vifâk ehli
Nifâk erbâbının mahsûlü dâim hâr olur sandım

Geçer işler tamâmen eydi-î ashâb-ı idrâke
Makaam-ı bî şuûran hâne-i tîmâr olur sandım

(İnan)lar, (Örgeevren)ler, (Oran)lar, (Şükrü Sökmen)ler
Hacâletten, kederden, gussadan bîmâr olur sandım

Tebâud eyleyip emlâk-ü emvâlinden âhir hep
Sefâhet-pîşegânın kâri her an zâr olur sandım

Gidip mîr-i (Peker), (Sakkaa)yı müsteskî gelir gelmez
Bu darlık yok olur, bolluk, ucuzluk vâr olur sandım

Dolar sertâbeser kâlâ-yı gûnâgûnla benderler
Büyük bâzâr olur, bî hadd-ü ihsâ kâr olur sandım

Yanıp (Ken'ân)ı asrın kalbi bin ye's-ü nedâmetle
Demâdem kârı artık tövbe, istiğfâr olur sandım

Eder etmez teşekkül fırka-i sâlis ben ey (Râsıd)
(Bayur)dan önce (Sâdık Aldoğan) serdâr olur sandım

RÂSID

— *Artık koca kız oldun, plâjda açık saçık gezilmez, mayonu çek!*

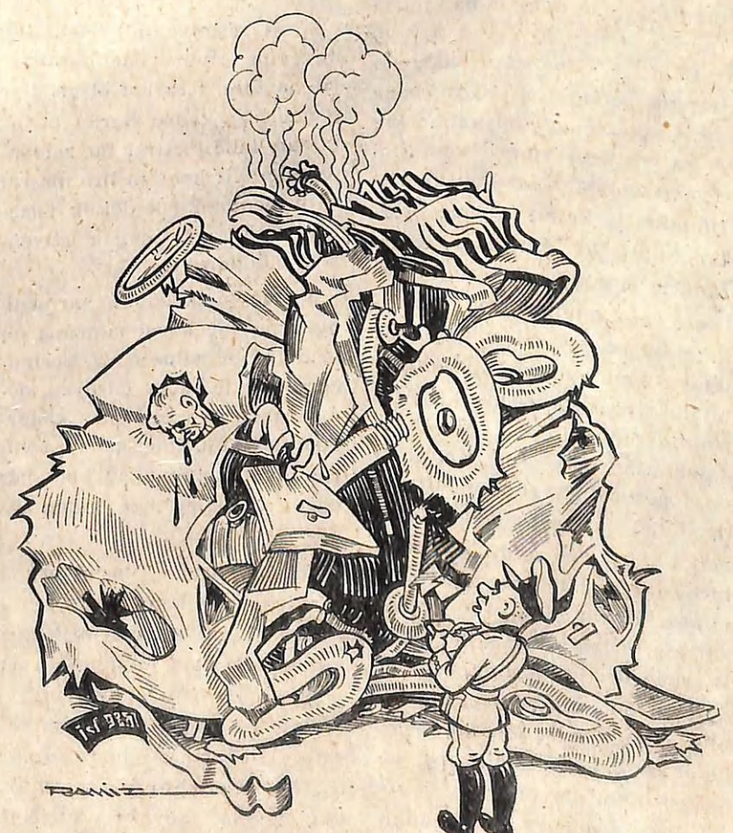

— *Ehliyetnameni, muayene cüzdanını, sıhhat raporunu görelim..*
— *Biz de sizin sıhhat raporunuzu görelim!*

Bana göre:

Veda mektubu

Yazan:
Hamdi VAROĞLU

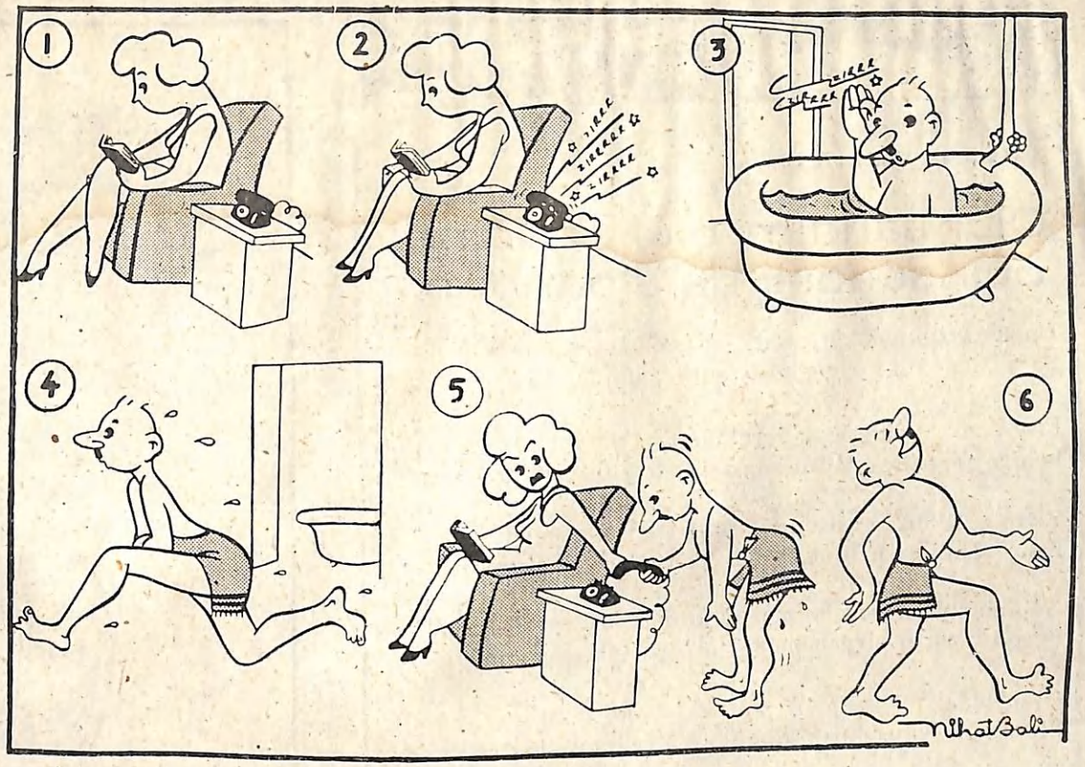

Kılıbıklar serisinden: Vazifesine sadık koca!

Sayın İstanbullular,

Asırlarca bu şehirde dikili durduktan, yüzyıllarca aranızda yaşadıktan sonra, felek beni sizden ayırıyor. Kısmet bu kadarmış. Kulağıma gelen rivayet doğru ise, Ankaraya naklime karar verilmiş.

Durup dururken ortaya çıkıveren bu gibi şayiaları ben hiç sevmem. Azillerin, tayinlerin, becayişlerin çoğu, sahibinin haberi olmadan, böyle ansızın duyulan rivayetlerle başlar. Ateş olmıyan yerde duman çıkmaz; gidip gelmemek var, gelip bulmamak var; sizlere şimdiden veda edeyim, dedim.

Biliyorsunuz, muhterem İstanbullular, çok ihtiyarım. Zelzelerle sarsılan, birbirinden ayrılan mafsallarım, yangınlarla yanıp kavrulan köhne vücudüm, ancak bedenime sımsıkı geçirilen demirden korsa sayesinde yerinde ve dik durabiliyor. Asırlarla sayılan yaşımın bana gösterdiği tecrübeler o kadar çok ki, görmediğim şey kalmadı, şaşmak denilen hali unuttum.

Beni, tâ Romadan kaldırıp buraya getirdikten sonra, bana vere vere, kendi heykeline kaidelik vazifesi veren; kendisini Tanrı zannedip Apollon kıyafetindeki heykelini tepeme oturtan büyüklük budalası Konstantine şaşmadım. O öldükten sonra, tıpkı onun gibi, memlekete ancak tepemden bakmağa tenezzül eden öteki imparatorun bu hevesine de şaşmadım. Gözümün önünde ne kardeş kavgaları oldu şaşmadım. Kan gövdeyi götürdüğü günler bilirim; debdebeli sadaret alayları bilirim ki, üç gün sonra, kesilen bir kelleden, devrilen bir kavuktan ibaret kalmıştır. Bunların hiç birisine şaşmadım. Hattâ, sizin neslin, gözümün önünde cereyan eden acayipliklerine bile şaşmıyorum. Meselâ, Belediyenin müsaadesiyle işliyen hususî otobüsler önümden vızır vızır geçip dururlarken, günün birinde, Belediye yasağı ile ortadan sır oldukları halde, perhiz arası yenilen bu lâhana turşusuna da şaşmadım.

Gelgelelim, beni yerimden söküp Ankaraya taşıyacak olanların bu kararı karşısında, az kaldı küçük dilimi yutuyordum.

Önce, katıla katıla güldüm. Öyle güldüm ki, ihtiyar kemiklerim çatırdadı, kasık bağlarım gevşedi, sinirlerim sarsıldı.

Nasıl şaşmıyayım, nasıl gülmiyeyim, sayın İstanbullular? Hükûmetin, tasarruf olsun diye memurları kadro harici ettiği, inşaatı tahdit ettiği bu zamanda, kimbilir kaç bin lira masraf edip, benim kırık dökük taşlarımı Ankaraya taşımak istiyenlere gülünmez mi?

Buğdayınızı, kavun karpuzunuzu taşıyacak vagonlarınız olmadığı için, zahireciniz, bostancınız, elinde kalan, çürüyen, denize dökülen mallarına yanarken, benim, köhne, kadavra vücuduma kimbilir kaç tane boş vagon tahsis edilirse, gülünmez mi?

Düşünüyorum, taşınıyorum, işin içinden çıkamıyorum.

Acaba Adliye Sarayını yersiz yurtsuz bırakan meşhur Prost plânının kurbanı olmıyayım?

Öyle ya, yanan Adliyenin yerine yeşil saha yapılmasını münasip gören şehircilik mütehassısı, meselâ Beyazıt kulesini Kız kulesinin yerine, Kız kulesini Rumelikavağına, oradaki telli tabyayı Beyazıda, Sultanahmet çeşmesini, suya yakın olsun diye, Bentlere; Bentleri, halk susuz kalmasın diye Eminönüne; Yenicamii Galata kulesinin yerine, Galata kulesini de, yangın işaretlerinden ötürü kolaylık temini gayesiyle, Belediyeye pek yakın olan benim yerime naklettirmeyi plânında tasarlamış olabilir. Böyle olunca, ben tabii, kadro harici kalırım. Bu ihtiyar halimle beni sokağa atamazlar, Darülâcezeye de sığmam; ne yapsınlar? yeni açılacak bir meydanı süslemek üzere Ankaraya naklime karar verilmiş olabilir.

Maalesef, uzun boylu düşünmeğe hacet yok.

Ankarada beni bekliyen âkıbetin ne olduğunu biliyorum. Eski binalar azalıp yenileri çoğaldıkça, Ankara leylekleri bacasız kalıyorlar. Koskoca imparator heykelleri taşıyan tepem, leylek ailelerine yuva olacak.

Dilerim Allahtan, Sultanahmet meydanındaki burmalı sütunla dikili taş da benim âkıbetime uğrasın. Zaten doğrusu da budur. Para ile değil, sıra ile. İstanbuldaki Borsaya varıncaya kadar Ankaraya gidip bir müddet misafir olduktan sonra yine eski yerine gelmiyen kalmadı. Onlar gibi, zaman zaman, biz âbideleri de oraya taşımak, sonra tekrar ayni yere getirip bırakmak fena bir usul olmaz. Meselâ ben, leyleklerden aman bulursam, Gençlik Parkına pek yakışırım. Kızkulesi, Çiftlikteki denizlerden birinde ne alımlı, ne çalımlı durur, kimbilir! Sonra, Galata kulesini Hisar içine dikseler, uzaktan o ne azametli manzara teşkil eder! Beyazıt kulesi Etlik bağlarına pek münasiptir. Kaldı ki, Ankarada, yangın kulesi de yoktur. Hele camiler! İstanbula zaten fazla geliyor. Şuraya buraya birer ikişer serpiştirildi miydi, Ankara şenlendi, gitti. Bizden sonra, sıra denize, Boğaza, filân gelir, tabii. Karaköy köprüsünü heyetiyle götürmek doğru olmaz, halk geçmek için, vapurlar yanaşmak için sıkıntı çekerler. Onun için, münasip miktarda köprü, kâfi miktarda deniz, bir parçacık vapur da götürülürse...

Taş yerinde ağırdır, derler. Yerimden ayrılacağım haberi şimdiden hafiflik verdi.

Hem, benim yerimi bırakıp gitmem dile kolay. Malûm ya, vücudüm yekpare değil, üst üste konulmuş tekerlek taşlardan yapılmadır. Ben bir kalktım mıydı, taş taş üstünde kalmıyacak. Fazla olarak, ben gidince ismimi verdiğim semt kimbilir ne isimle anılacak, adımı bile unutacaksınız.

Elveda sevgili İstanbullular! Bu ihtiyar halinde, leylek yuvası olmağa giden emektar Çemberlitaşı gönülden çıkarmayın!

Çömezin Röportajları:
107
Istanbullular Ankaraya giderse..

Çizen: RAMİZ

Çömez — Siz nereye?

Beyazıt kulesi — Üniversitenin modası geçti, Meclis bahçesine!

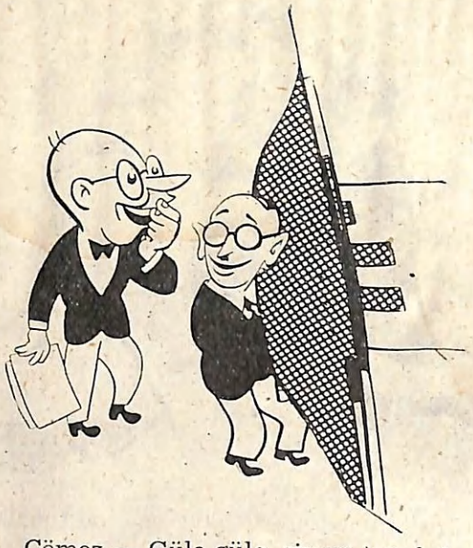

Çömez — Güle güle, siz ne tarafa?

Savarona — Kanlıcada otura otura midye tuttum, biraz da Karadeniz havuzunda demir atmağa!

Çömez — Seni ne diye götürüp dikecekler?

Çemberlitaş — Kimbilir, belki tüy diye!

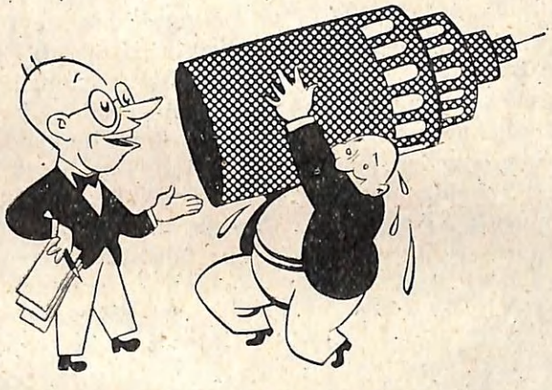

Çömez — Pek büyüksün, seni nereye oturtacaklar?

Galata kulesi — Büyük olduktan sonra Arkarada oturacak yer mi bulunmaz!

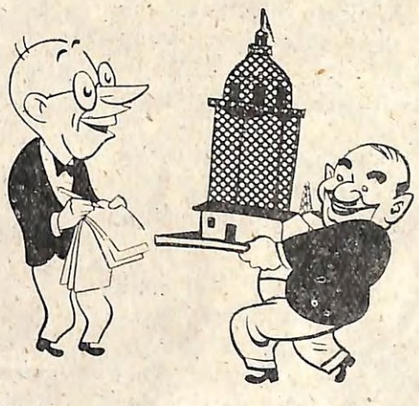

Çömez — Size nereyi münasip gördüler?

Kız kulesi — Karaoğlanı!

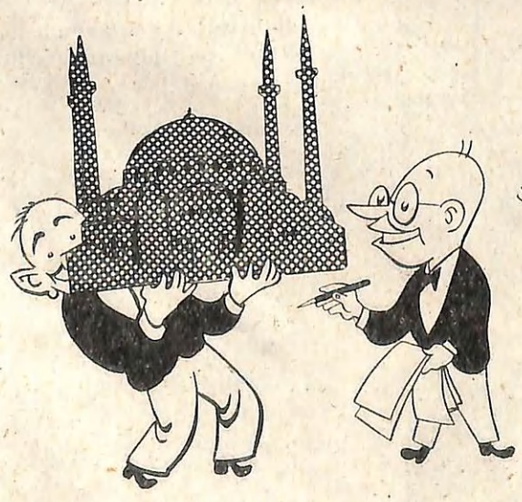

Çömez — Sen de Ankaraya gitsen itibar görür müsün?

Ayasofya — Ona ne şüphe, orada antikalar itibarda!

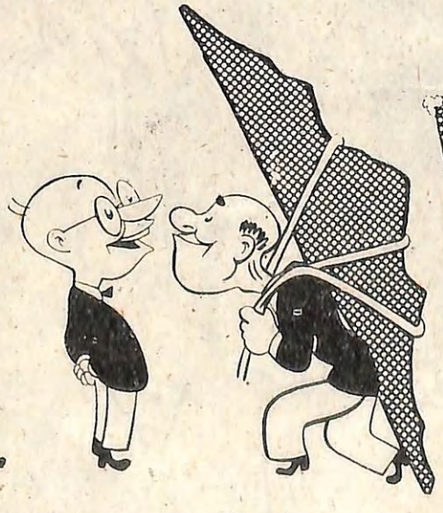

Çömez — Zatıâlinizi nereye oturtacaklar?

Büyükada — Gençlik Parkının havuzuna!

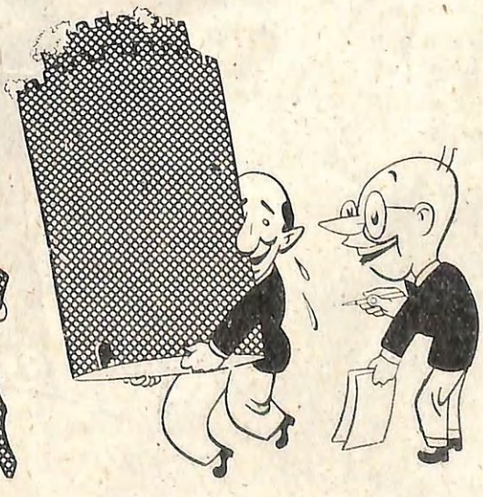

Çömez — Seni niçin götürüyorlar?

Hisar — Ankara kalesini zenginleştirmek için!

Hikâye

Ne Çare

Yazan :

VİR GÜL

Katil, mahkemede, karısını niçin öldürdüğünü anlatıyordu:

— Beni sevsin diye öldürdüm, efendim. Bakın nasıl oldu: Karım genç, güzel, kanlı canlı, atom bombası gibi bir kadındı. İçi içine sığmazdı ve içindeki her şeyi dışarı vurmak da âdetiydi. Onun için, beni aldattığını saklamadı.

İlk itirafta bulunduğu zaman:

— Peki, niye aldattın beni, diye sordum.

— Senden güzeldi de ondan, dedi.

Adamı gördüm: Züppenin biriydi. Fakat, züppe, müppe: Karımın hoşuna gidiyordu ya; Mesele yoktu. «Ona benzersem, ben de karıma yaranırım» diye düşündüm. Bu acayip mahlûka benzemek de zaten işten bile değildi: İki ay berbere gitmedim, saçlarım ense köküme kadar indi. Her gün plâja gittim: Derim kayış kesildi. Sonra da saçlarımı yağlayıp bıyıklarımı kozmatikledim, boynuma da bir karış yaka yaptırıp ip gibi bir kravat bağladım. Son sistem bir züppe oldum çıktım.

Fakat yine hayır etmedi. Bu sefer de karım tuttu, beni iri yarı bir adamla aldattı. Benden kuvvetliymiş de ondan. Bunu işitince ben de pehlivan kesilmeye karar verdim. Bu zamanda enseyi yağlayıp göbeğe yağ bağlamak kolay değil ama, «karı mademki öyle istiyor, yapacağız» dedim. İçkiyi, sigarayı bıraktım. Gelsin makarna, gitsin pilâv, on, on beş gün can besledim. İşi, gücü bıraktım, mirasyedi gibi sırtüstü yattım. Uzatmıyalım: İki hafta içinde, karımın istediğinden alâ güçlü, kuvvetli bir adam oldum.

Fakat karı kısmının ipiyle kuyuya inilir mi? İnilmez. Bu sefer de zayıf-nahif, çelimsiz ve sıska bir adamla aldattı beni. Ne imiş? Sanatkârmış, resim yaparmış. Hadi, biz de bu sefer başladık resim yapmaya. Bu da zor bir iş değildi: Zaten o zamana kadar her boyadan boyamasını, hattâ yaldızlamasını bile öğrenmiştim. Hele yeni ressamların o acayip tablolarından günde bir düzine çıkarmak benim için peynir - ekmek yemek kadar kolay geliyordu.

Evet, resim yapması kolaydı ama, bizim rahmetlinin hoşuna gitmek kolay değildi. Ben tam ressam olup çıktım, o bu sefer paraya sevda saldı: Zengin bir zeytinyağı tüccariyle işi pişirdi. O zaman bir şey yapamadım: Elim-ayağım kesildi, kolum - kanadım kırık bir halde apışıp kaldım: Ben böyle bir adamla nasıl aşık atabilirdim? Çaresiz, yeni ve katmerli bir yaldız tabakasını sineme çekip «Yâ sabır!» dedim.

Bizim karının tabiatını bildiğim için, fazla gam yemiyordum: «Nasıl olsa çok geçmez, yağ tüccarını da aldatır, diyordum. Dediğim çıktı. Fakat bu sefer kiminle aldattı, biliyor musunuz? Belki tanırsınız.»

Katil, hikâyenin burasına geldiği zaman, hâkim birdenbire kaşlarını çattı:

— «Ne münasebet!» dedi. «Ben nereden tanıyayım sizin hanımın âşıkını...»

Suçlu gülümsedi:

— «Tanırsınız, efendim. Tanırsınız. On sene evvel, bir cinayetten dolayı dokuz yıl dokuz aya mahkûm olmuş, kanlı katilin biri. Hapisten yeni çıkmış. Karıma sordum: «Böyle ipten, kazıktan kurtulmuş bir adamla beni niye aldattın?» dedim.

— Cesur adamları severim, dedi. Erkek dediğin öyle olur. Halbuki sen sinek bile öldürmeye dayanamazsın. Sünepe sen de!

Bunun üzerine:

— Ya, öyle mi! dedim. Pek âlâ.

Aklıma koyduğum şeyi yaptım. Derhal bir tabanca tedarik ettim. Karımın hoşuna gitmek için, çektim tabancayı, üç el ateş ettim. Karıcığım, benim bu hareketim karşısında bayıldı. Öyle memnun oldu ki, sevinçinden kendinden geçti.»

Katil, burada içini çekti:

— Fakat, ne yazık ki, reis bey, beni tam sevmeğe başladığı sırada, ömrü vefa etmedi..

— Kuzum doktorcuğum, doğru söyle.. Kaynanam mı kurtulacak, ben mi kurtulacağım!

FIKRALAR

KAZA

Komiser, otomobil kazâsı kahramanı delikanlıya sordu:

— Hâdise nasıl oldu, anlatır mısınız?

Delikanlı anlattı:

— Efendim bir elim direksiyonda, bir elim nişanlımın boynunda, Maslaktan aşağı iniyorduk. Karşıdan bir otomobil görününce nişanlım: «Aman, çabuk! İki elinle sarıl...» diye bağırdı. Ben de iki elimle onun boynuna sarıldım...

KAYIP, KAYIP...

Prof. Necmettin Halil Onan, geçenlerde çantasını kaybetmiş, ancak bir hafta sonra hatırlamıştı.

Bunu anlatırken dinliyenlerden biri:

— Tünelin bulunmuş eşya dairesine bir baksanız, dedi.

Dalgın profesör alaylı alaylı güldü:

— Zannetmem. Ben oraya gitmedim ki!

SAADET

Bir zenginin parası, mutad üzere, yine bir züğürdün çenesini yoruyordu :

— Han, hamam (pardon: apartıman); çiftlik, çubuk, para, servet, sâman... Hep onda. Ne büyük saadet! Değil mi? Kim bilir, ne kadar mesuttur!

Dinliyenlerden şair Asaf Halet Çelebi, başını iki tarafa sallıyarak:

— Hayır! dedi. Zannetmem. Çünkü, mesut olmak için büyük bir saadete ihtiyaç yoktur ki!

ATOM

Ramazan münasebetile, bazı tasavvuf mevzuları konuşuluyordu. Biri:

— Dünyada hayat Âdem'le başlar, ademle sona erer, dedi.

Dinliyenlerden, eski İçişleri Bakanı Şükrü Kaya, atıldı:

— Hayır, hocam. Âdem'le başlar, atomla sona erer...

ETEK MESELESİ

Uzun etek modası üzerinde konuşuluyordu. Bu modaya uymak istemiyen kadınlardan biri, uzun eteğin aleyhinde bulunuyor:

— Göze hoş görünmediğinden başka, zararları da var, diyordu.

— Ne gibi? diye sordular.

— Yere yakın olduğu için toza, toprağa bulanır, mikrop toplar...

Dinliyenlerden Dürrünev Türkân güldü:

— Hakkınız var, dedi. Fakat siz kısa etekle peşinize başka mikroplar topladığınızın farkında değilsiniz galiba!

İSBATI KOLAY!

Zengin genç kız şüphe ediyordu:

— Sen beni değil, üzerimdeki elbiseleri, süs, mücevherleri seviyorsun... dedi.

Delikanlı hemen atıldı:

— Vallahi değil! İstersen tecrübe et, soyun!..

ZEVK MESELESİ

Hizmetçi, yeni gireceği evin sahibine mazisi hakkında malûmat veriyordu:

— En son bulunduğum yerden, hanımım hoşuma gitmiyen bir şeyde ısrar ettiği için ayrıldım.

— Ya? Neydi o şey?

— Çalışmak.

TECRÜBE

Lâkırdı, bir aralık gençliğe intikal etti. Arkadaşı:

— Gençlikte insanın aklı başında değildir, diyordu. Meselâ ben de o kadar aptaldım ki, ilk defa bir kızı öpünce onunla evlenmek lâzım geldiğini düşünmüştüm.

İstanbul Belediyesi Fen Müşaviri Hüsnü Keseroğlu:

— Yok canım! dedi, sonradan bunun aptallık olduğunu öğrendin tabii?

— Evet. Evlendikten sonra.

EN KOLAYI

Yeni kabine ilk toplantılarından birini yaptığı sırada çiçeği burnunda taze bakanlar birer birer projelerinden, tasarılarından bahsettiler.

Nihayet biri söze başladı:

— Eminim ki, dedi, arkadaşların azm-ü gayreti, milletin sabır ve metaneti sayesinde, çok geçmez, fiyatları düşürürüz...

Başbakan Hasan Saka başını salladı:

— Merak etmeyin, çocuklar. Fiyatları düşüremezsek de en sonunda kabineyi düşürürüz, yine olur.

DENGİ DENGİNE

Yeni evlilerin arkasından konuşuyorlardı. Emniyet Sandığı muhasebecisi Pertev Etili:

— Böyle bir çift görülmemiş şey, dedi. İkisi de ayni şeylerden hoşlanıyorlar, ayni şeylerden nefret ediyorlar.

— Ya? Meselâ?

— Meselâ, ikisi de kavgayı, döğüşü seviyorlar, ikisi de birbirlerinden nefret ediyorlar.

... ANLAMAZ

Meclisin son toplantı günlerinden birindeydi. Muhaliflerden biri kalktı, uzun uzun konuştu, bol bol tenkit etti.

Nihayet hükûmet adına söz söyleme sırası Tekel Bakanına geldi. Emin Erişirgil, kürsüye çıktı:

— Arkadaşımızın, Bakanlığımızı ilgilendiren kınamalarını pek iyi işitemedim. Ne söylendiğini bilmiyorum. Fakat, tenkitleri üzerinde incelemelerde bulunup sonucunu bir dahaki toplantıda sunacağım.

SAYI 107

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden:
RAMİZ GÖKÇE
Basıldığı yer:
Cumhuriyet Matbaası - İstanbul

TOMBUL TEYZE

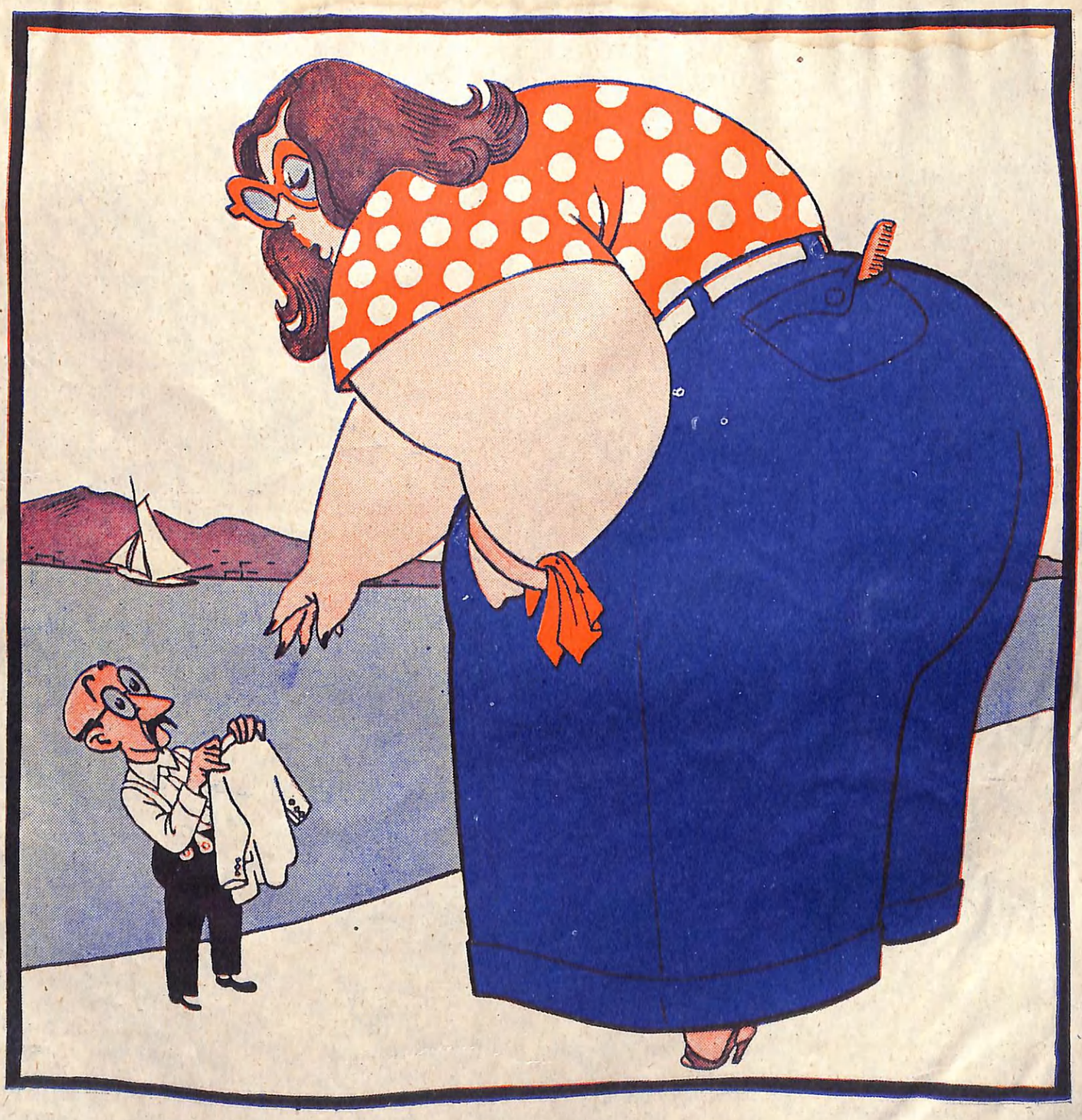

Tombul Teyze — Serinlik var, ceketini ver de arkama alayım..
Sıska Dayı — Karıcığım, istersen al amma, seni ben zannedecckler!

T.T POSTASI

Balıkesir: L.O.L.A.

S — Yeni kurmakta olduğumuz partinin (partinin adını şimdiki halde açıklamakta mazuruz) İstanbul parti başkanlığına muhterem kocanız Sıska Dayıyı münasip gördük. Kendileri bu şerefli vazifeyi siz razı olduğunuz takdirde memnuniyetle kabul edi için de partimiz ikinci başkanlığını düşünüyoruz. Sizin ve kızınızın fikirleri nelerdir? Sargılarımla.

Not: Yeni kurduğumuz partinin Kenan Önerin partisi ile hiç bir alâkası yoktur.

C — Partinizde celâlli kimseler, tiritler, müridler yok-